

Zíreggelt!

Biblioteca Universităţii Regale Ferdinand I.
in CLUJ.
M. 675 1923-
EXEMPLAR LEGAL.

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — I. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932. június 18

Első szavunk

a köszönet után, amelyet lapunk tegnap esti kiadásának szíves fogadtatásáért mondunk, azok érdekében fog elhangzani, akik lapunkat valóban a legtöbb megértéssel, szeretettel fogadták s akikért tényleg harcba indítottuk zászlóinkat. Ha van valaki, aki nem látta meg, nem tudta kiérezni ujságunk betűtengerének áradó árából azt a lelket, amelyet mi minden betűnkbe igyekeztünk beleönteni, akkor azoknak a felvilágosítására itt is elmondjuk, hogy ez a lap nem a hűs tömjénezés lapjának indult, nem a hízog dicséretes tarka szótára lesz, de minden gondolatunk, minden szándékunk a mai gazdasági anarchia áldozataié, az élet letiporjtaié, a kisembereké, a munkanélkül tengődő, de munka után vágyó életerős embereké, a hitte és bizakodással dolgozóké, az építeni akaró embereké lesz.

Ennek megfelelően csak azokkal tudunk tehát egy uton haladni, akik szintén ezt az elvet vallják, akik szintén ezekért az elnyomottakért dolgoznak. Ennek az agyongyötört, megkínzott társadalomnak pedig csak egy kívánsága van: élni akarunk. Adják meg tehát az élet lehetőségét nekünk! Csak ezt kérjük a pártoktól, a kortesektől, a szép hangú szónokoktól és a kormánytól! Csak ezt: élni akarunk! Ehez pedig a legfontosabb dolog: munkaalkalmat teremteni. Tiszta közélet, becsületes közigazgatás, kisebbségi jogaink elismerése és munkaalkalom, — ezt hozza meg nekünk a szabad és tiszta választás!

MUNKÁBA ÁLLTAK A FIATALOK KOLÓZSVÁRON

CLUJ-KOLOZSVÁR. A választási harcokból Kolozsvár minden vonalon alaposan ki fogja venni a maga részét. A kormány maga is itt indította be nagy választási kampányát. A Magyar Párt szintén erőteljes munkába kezdett. A vezetőség fiatal tagjai már járják a kerületeket s buzditják a magyar tömegeket. A lelkes agitáció hatása alatt Kolozsvár magyarsága még az eddigieknél is szebb eredményeket fog produkálni.

Hat évre ítélte a bécsi bíróság Matuskát

BÉCS. A törvényszék tegnap tovább folytatta a Matuska-per tárgyalását. Nehány jelentéktelen tanu kihallgatása után az ausbachi merényletről szóló jegyzőkönyv felolvasása következett. A tárgyalás legizgalmasabb pontja Matuskáné vallomása volt. A teljesen megtört asszony sápadtan állott a bíróság elé és alig hallhatóan mondta el, hogy 1918-ban ismerte meg férjét. Arról, hogy a családjában terhelte, vagy lelki beteg lett volna, nem tud, csak férjének nagyanyja volt részeges. Matuskáné felzaklatott idegei itt fel-

mondják a szolgálatot és ajultan esik össze. A tárgyalást felfüggesztették. Matuskáné további vallomása befejeztével megcsókolta férjét, miközben újból ideggyengeség fogta el, úgy, hogy csak erősítő szerekkel sikerült megmenteni az újabb ájulástól. A vád- és védbeszédek elhangzása után a bíróság visszavonult, majd meghozták az ítéletet.

Matuskát az ausbachi merényletért 6 évi súlyos börtönre ítélték, míg a biatorbágyi merényletért a magyar bíróság fog ítélni.

Halálra ítélték négy kolozsvári rendőrtisztet a mákói banditák

CLUJ-KOLOZSVÁR. A csendőri vizsgálat befejezése után a mákói hírhedt haramiabanda elfogott tagjait a csendőrség átadta az ügyészségnek anélkül, hogy a rendőrségi bünygyi nyilvántartó az előírt módon elkészítette volna a bűnösök fényképeit és ujjlenyomatait. A mulasztás helyrehozására erős csendőri kísérettel átszállították a foglyokat a rendőrségre. A vizsgálat megállapította, hogy a banda vezetői, Osesics Simon és Nyilas György véres kommunisták. Nyilas, amikor a rendőrség üldözte, kétszer rálőtt a rendőrségre, — egyszer a Monostori-uton, egyszer pedig a Kővári telepen a Gépész-uccában. — Összesen 13 lövést adott le. Ugyanakkor Osesicessel együtt elhatározták, hogy Pop

Leontint, a közbiztonsági hivatal főnökét, továbbá Orlescu subkomiszárt, Marcu és Mándrut detektiveket elteszik láb alól. Szándékukban valószínűleg csak elfogatásuk akadályozta meg, mert bizonyosan végre is hajtották volna a halálos ítéleteket. Ugy Osesicsnek, mint Nyilasnak karjára rá van tetovírozva a szovjet jelvénye, a Sarló, kalapács és buzakalász, aláírva: G. P. U.

Osesics és Nyilas ügyében a sziguranca is bevezette a vizsgálatot, mert kommunista természetű tetteikért a sziguranca előtt is kell számolniok. A vizsgálat lefolytatása után, valószínűleg holnap, vizsgáló fogják kísérni őket az ügyészségre.

Betörő bandát alakított három érettségis diák

BUDAPEST. A rendőrség tegnap letartóztatta a Mester-uccai reál-gimnázium egyik érettségiző diákját, egy MÁV főfelügyelő fiát és két érettségis diaktársát sorozatos betörések miatt. A három fiatalember a weekend-házak egész sorát fosztotta ki. Hármójuk közül az egyik más betörésekben is részt vett. Most elhatározták, hogy külföldre szöknek, a detektivek azon-

ban az utolsó pillanatban megakadályozták szökésüket.

A múlt héten a leányfalui csendőrség megindította a nyomozást a horányi weekend-házak kifosztása ügyében, mert jelentették, hogy betörők kifosztották a Dunaparton álló házakat. Kiderítették, hogy a betörők Crojanovits és két diaktársa. A rendőrség letartóztatta őket.

HERRIOT SZERINT NÉMET-ORSZÁGNAK ÉREZNI KELL AZ ANTANT FELSŐBBSÉGÉT

LAUSANNE. A lausannei konferencián Anglia, Franciaország, Olaszország, Belgium és Japán közösen nyilatkoztak.

Pater a konferencia elnöke bejelentette, hogy az elnapolások ideje már elmúlt és a szóbanforgó ügyek mindegyikében határozatot kell hozni.

Herriot úgy nyilatkozott, hogy a hadiadósságok törlesztését keresztül vinni semmi esetre sem lehetséges, mert ezáltal Németország gazdasági helyzete kedvezőbb lenne Angliánál és Franciaországnál. A gazdasági és politikai helyzetet egymástól elválasztani nem lehet, ugyisintén a leszerelési egyenlőség sem vihető keresztül.

Németországnak éreznie kell az antant államok felsőbbbségét.

Moserni olasz kiküldött egyik állam a másik állam terhére nem biztosíthat magának előnyöket sem gazdasági, sem a politikai életben.

A legközelebbi ülést a konferencia kadd délután 4 órára napolta el.

GOGA ELPÁRTOLT HIVEIT FELVETTÉK A NEMZETI-PARASZTPÁRTBA

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este a nemzeti-parasztpárt Deák Ferenc-uccai klubhelyiségében ünnepélyes keretek között tagjai sorába iktatta a disszidens Goga-hiveket. A visszatérő tagokat dr. Prie Oktavian volt gogista, dr. Dăianu Illés esperes, dr. Căluțiu Martian volt prefektus és dr. Simu A. egyetemi tanár az öregek, dr. Moldovan Valér elnök és dr. Ostoia Jacob a fiatal gogisták részéről vették az új pártba. A belépési nyilatkozatot Prie Octavian olvasta fel, s megemlítette, hogy ők is nagy szerepet játszottak az egyesülés előkészítésében. Utána dr. Ostoia Jacob a fiatalság nevében, majd dr. Ilie Dăianu beszélt. Dr. Hatieganu Emil miniszter üdvözölte az új tagokat s hangsúlyozta, hogy belépésükkel a nemzeti parasztpárt jelentékenyen megerősödött.

Minden délután megjelenik!

A

Jóestét!

*című napilap. A legújabb világ-
és helyi eseményeket közli.*

A legolcsóbb napilap!

4 tömör oldal!

Ára 1 lej!

Győződjék meg róla! Vegye meg!

In fiecare zi apare după masă
ziarul cotidian

Jóestét!

cu știrile cele mai noi
și cu reportajele locale.

Cele mai ieftin ziar cotidian.

Pretul 1 leu!

Convingeți Vă! Și cumpărați-1!

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal MAYER-
könyvnyomda, Cluj-Kolozsvár, Calea Reg.
Ferdinand 64-66. (Marianum).
Telefonszám: 61.

Naptár Junius 18 szombat. Róm. kath.:
Arnold, görög: Leontine, Pro-
testáns: Leontine, Izraelita: 14. Szivam.

— **Időjárásjelentés.** Az időjárás
előreláthatólag a következő lesz:
Változóan felhős, kissé melegebb
idő; esős legfeljebb a déli része-
ken.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Fortuna Főter, Mircea Ferenc Jó-
zsef-ut, dr. Nagy Monostori-ut,
Sotropa Bocskai-ter.

Jóreggelt!

Jaj, be álmos vagyok. Az új idős-
mitás miatt ma reggel tévedésből éjjel-
kor ébredtem fel.

Halló, Amerika! Amerikában az or-
posok már a halottakat is fel tudják
élesíteni. Mit szólnak ehhez az ameri-
kai ökök, akiknek meghalt az anyósuk.

Lepadatu volt liberális miniszter Ko-
lozsváron újra megígérte a kisebbségi
kultúra tetteivel való támogatását. Hej,
Lepadatu! Az ígért szép szó, de a
tettegesség veszedelmes.

Gyermekek a politikában. A kis ele-
mista hugomtól megkérdeztem, hogy
van a kis öthónapos öccse. A képvisel-
őválasztások után a mama elvált, volt a felelet.

Nők az alkotmányban. Ha a nőknek
is parlamenti választójoguk volna,
csakis nők férfiakat választanának kép-
viselőkné. Szenátorokra? Nem is szá-
vaznának...

— **Beteg fekszik gróf Bethlen**
György. Gróf Bethlen György, a
Magyar Párt elnöke, aki most pár
napig a választási tárgyalások foly-
tatása végett távol volt a párt köz-
pontjától, betegesen érkezett vissza
Kolozsvárra s egy-két napig min-
den bizonnyal feküdni fog.

— **A Zsidó Nőegylet népnepé-
lye.** A református kollégium udva-
rán vasárnap délelőtt 11 órai kez-
dettel a Zsidó Nőegylet műsoros
sátoros népnepélyt rendez. Meg-
nyitó beszédet mond özv. Werthei-
mer Samuné, üdvözlő beszédet tart
dr. Fischer József, míg az ünnepi
szónok Vermes Ernő lesz Temes-
várról. Az ünnepély a legszínesebb-
nek mutatkozik. A négy évszak ale-
górikus bemutatása, felvonulások,
tornamutatványok, ének, tánc te-
szik a műsort változatossá. Este
fél tizenegy órakor Művészest. Mű-
sor után tánc. A zenét a Jounqs
Boy zenekara szolgáltatja.

— **Nem tudták szétválasztani a**
juhaikat, tehát véresre verték egy-
mást. Tegnap reggel 8 órakor Ba-
lea Ilisie 26 éves pásztor nyájába
belekeveredtek Rus Tódor barátja
juhai, s amikor szét akarták vá-
lasztani, szétválasztás helyett ma-
guk is összeverekedtek. A vereke-
dés következménye az lett, hogy
Balea egy két cm.-es csontrepedés
következtében eszméletlenül esett
össze, majd mikor eszméletre tért,
begyalogolt a faluba, onnan a men-
tőállomásra. Sebét dr. Nagy mentő-
orvos kötözte be. Állapota súlyos,
de nem veszélyes.

— **A kolozsvári gyógyszerészek**
harcot indítottak a speciális szerek
ellen. A kolozsvári gyógyszerész
testület tegnap délután gyűlést tar-
tott az egyesület helyiségében. A
gyűlés programja az inspekciók új
beosztása, a záróra kérdése, amely-
ben úgy határoztak, hogy az új óra
rendszere szerint is 8-kor nyitnak
és 8-kor zárnak, valamint a speciá-
lis készítmények kérdése volt. A
speciális gyárak az eladott árukból
csak 5—10 százalék jutalékot akar-
nak engedni a gyógyszerészeknek,
jóllehet a gyógyszerészek rezsije
30 százalékon felül van. A gyógy-
szerészek fel fognak írni az illeté-
kes gyáraknak és ha kérésüknek
nem hajlandók eleget tenni, akkor
be fogják szüntetni ezen cikkek
árusítását.

— **Nem rendeznek több forgalmi**
tanfolyamot. Hivatalos körökből
nyert értesülés szerint a CFR ve-
zérgazgatósága, arra való tekintet-
tel, hogy a vasutaknál már elég
tisztviselővel rendelkeznek, elha-
tározta, hogy egyelőre nem rendez
több forgalmi tanfolyamot. Kolozs-
várt most fejezik be az utolsó ilyen
tanfolyamot, melynek vizsgálatait
július 1-én kezdik meg.

— **30 ezer baleset.** A Budapesti
Önkéntes Mentőegyesület most tar-
totta gyűlését, amelyen beszámol-
tak arról, hogy az elmúlt esztendő-
ben közel 30 ezer balesethez vo-
nultak ki a derék mentők.

— **Pásztorünnep Magyarorszá-
gon.** Budapestről jelentik: Az or-
szágos magyar „Pásztorünnep”
iránt általánosan nagy az érdeklő-
dés. Magyarország minden részéből
összesereglenek erre az alkalomra
lovon, számárháton, szekéren, gya-
log, ki hogy teheti, a távoli vidé-
kekről teljes pásztorfelszereléssel,
nemzeti viseletben vonulnak fel.
Csupa nemes, barna arc, vállukon
szűr. Szombaton délelőtt 10 óra-
kor fogadják a Városháza nagyter-
mében az érkezőket. A filléres vo-
natoknak is csatlakozásuk van er-
re az ünnepélyre.

— **Harangszentelés.** Vasárnap
délelőtt 10 órakor a Kajántó-uti
kápolna hívői harangszentelési ün-
nepet tartanak. A harangszentelést
az épen Kolozsvárt időző Majláth
Gusztáv Károly erdélyi püspök
végzi. Ugyanaznap az „Otthon”
kertjében Str. Maramuresului 139.
szám alatt délután 4 órai kezdettel
táncal egybekötött kerti-délután
rendeznek.

— **Életbelépett az aggkor és**
rokkantság esetére szóló biztosítás.
Az aggkor és rokkantság esetére
szóló 1912 évi biztosítási törvény
1932 június 1. hatállyal Erdély te-
rületén is életbelépett. A törvény
kötelezővé teszi a biztosítást mind-
azok részére, akik eddig is beteg-
biztosítási kötelezettség alá tartoz-
tak. Heti díj 3 L, mely összegnek
felét a munkaadó fizeti.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

C Z I N K
fest, tisztít, a legjobban
és legolcsóbban!

— **Ma temetik dr. Klumák Já-
nos.** A kolozsvári magyar társa-
dalom egyik legtevékenyebb, leg-
szimpatikusabb tagját veszítette el
dr. Klumák Jánosban. Klumák dr.
hosszu időn át élénk részt vett min-
den magyar társadalmi mozgalom-
ban s mint lelkes zenekedvelő, kü-
lönösen zenei életünk fejlődése ér-
dekében szeretett volna sokat ten-
ni. Az imperium változás után ér-
tékes segítséget nyújtott jogi tudá-
sával a magyar társadalomnak
újászervezkedésünk terén s több
kisebb-nagyobb egyesületnek ő ké-
szítette el az új alapszabályait.
Munkássága elismerésül egész se-
reg egyesület vezető tagjává, tisz-
teletbeli ügyészévé választotta. Éve-
ken át tanára volt a Marianumnak
is. Aránylag elég fiatalon 54 éves
korában hunyt el, hosszas beteges-
kedés után. Temetése ma, szombat
d. u. fél 5 órakor lesz a köztemető
halottas kápolnájában.

— **Kommunista vádlottak a had-
bírók előtt.** Tegnap délelőtt a
VI. hadtest bíróságán érdekes tár-
gyalás volt kitűzve. Négy kommu-
nista agitátor, névszerint Caporal
Jankó András, Katz Zoltán kolozs-
vári katonák, valamint Jankó Áv-
rám és Báies Grigor tordai illető-
ségű egyének ügyében kellett volna
ítélkeznie a katonai bíróságnak.
Azonban a tanuk megnevezése
miatt az ítélethez való tárgyalást ju-
nius 23-ra halasztották.

— **Meghalt Moldován József bor-
kereskedő.** Kolozsvár köztisztlet-
ben álló és ismertnevű régi polgá-
rainak egyike, Moldován József
bornagykereskedő tegnap 74 éves
korában hosszas szenvedés után
meghalt. Széleskörű rokonsága,
nagy számu barátai és tisztelői gyá-
solják. Temetése e hó 19-én dél-
után 5 órakor lesz a Trefort-ucca
9. számú gyászházban.

— **A Kereskedő Tanács a Szé-
chenyi-téri sátras kiskereske-
dőkért.** A Kereskedő Tanács vá-
lasztmánya tegnapi ülésében fog-
lalkozott a Széchenyi-téri piaci
árusok ügyével. A Sfátul Negusto-
resc úgy találja, hogy a piaci sá-
traknak mai helyükről való elhe-
lyezése forgalmi szempontból ká-
ros az érdekelt sátras kiskereske-
dők s ezért mindent ell fog kö-
vetni, hogy a Széchenyi-téri piaci
árusok érdekeit illetékes helyen
teles eredménnyel megvédhesse.

— **Nem fizetik ki egyszerre a ju-
nusi fizetéseket.** Bukarestből jelen-
tik: A juniusi fizetések folyósítá-
sával Mironescu pénzügyminiszter
rendelete szerint ugyanazok a mó-
dozatok fognak érvényesülni, mint
május hónapban. A fizetéseket két
részletben, június 20-án és július
17-én folyósítják. A nyugdíjakat
ugyanúgy fogják kifizetni, mint
májusban. A hátrálékokat pedig
fokozatosan egyenlítik ki.

— **Meghalt Rudnay Béla.** Buda-
pestről jelentik: Rudnay Béla volt
rendőrfőkapitányt, ma délután 4
órákor temették fényes külsőségek
mellett. Úgy a város, mint a kor-
mány igen számos taggal képvisel-
tette magát.

— **Kifizetik a hadiözvegyek hát-
rálékos nyugdíjait.** Tegnap dél-
után kezdték meg a hadiözvegyek
hátrálékos nyugdíjleltményének
kifizetését. Április, május és június
hónapokra egyenliti ki a pénzügy-
igazgatóság ezeket a hátrálékokat.
A nyugdíjasok figyelmét a tolon-
gás elkerüléséért különösen föl-
hívjuk arra, hogy ezután a pénzü-
gyigazgatóság folyosóján A, B, C
sorrendben előre jelzik az aznapi
nyugdíjleltmény kifizetését. Az
állami és vasuti nyugdíjak kifizet-
ése is előreláthatólag rövidesen
sorra kerül. Éppen ideje.

— **Tovább folyik az apa és fia**
elkeseredett harca. A kolozsvári tör-
vényszék III-ik szekciója tegnap
folytatta a Schönhaus-ügy tárgya-
lását. Az ügy 1922-ben kezdődött,
amikor Schönhaus Mihály Ameri-
kából 130.000 lej készpénzzel visz-
zatérve, azt Miksa fia „Comert”
nevű kereskedelmi vállalatába fektet-
te be. A pénzből fia kiforgatta,
mire az öreg Schönhaus pert in-
dított ellene. Meg is nyerte és a vá-
lasztott bíróság Schönhaus Miksát
350.000 lej kártérítésre ítélte.
Schönhaus azonban a fizetést meg-
tagadta és vagyonát sürgősen elad-
ta Grün Sándornak. Az öreg ekkor
bűnvádi feljelentést tett fia ellen.
Tegnap, a harmadik tárgyaláson,
huszonkét tanu vonult fel kihall-
gatásra. Az ítélet kihirdetését ju-
nius 25-ikére tűzték ki.

— **A zsidók is helyet kapnak a**
kolozsvári interimár-bizottságban.
A Vajda kormány honorálni kíván-
ja a zsidóság kérelmét azzal, hogy
helyet juttat a kolozsvári időközi
bizottságban a zsidóság képviselő-
jének. Úgy hírlik, hogy az Orszá-
gos Zsidópárt, dr. Weisz Jenő ko-
lozsvári ügyvédet delegálja a tag-
ságra.

SPORT

Kirándulás a Hargitára. Az Erd.
Kárpát Egyesület turista szakosz-
tálya július hó 1—10-én kirándu-
lást rendez a Hargita egész vonu-
latára. Gyergyószentmiklóstól a
Gyilkos tó környéke, Balánbánya,
a Maros eredete, Hargitafüred,
Tolvajos tető, Opálbarlang, Kéruly
fürdő s a homoródalmási barlang
következnek sorra. Innen vissza-
térve a gyergyói fensikra, annak
nevezetességeihez folytatják utju-
kat. A kirándulást Orosz Endre
főtájkár fogja vezetni. Érdeklődők
az EKE irodában nyerhetnek bő-
vebb felvilágosítást.

— **Nagy érdeklődés előzi meg a**
motorkerékpárversenyt. Szomba-
ton este Budapesten motoros ke-
rékpárverseny lesz, ahol Domerov
és Szekeres, a világhírű verseny-
zők találkozhatnak. A versenyen részt-
vesznek még Kapp (osztrák) Iste-
nes II. és Vida. A szenzációs ver-
seny iránt óriási az érdeklődés.

ARISZTOKRATA VICC. Ujabban
külföldön is díjatba jöttek az arisztok-
rata viccek. Az egyik német vice így
hangzik:

— *Jean, összeveszttem a feleségemmel,
legyen szíves és csapja be helyettem
az ajtót, de jó erősen, hogy a grófnő
azt higgye, mintha én csaptam volna be.*

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.